

جمهوری اسلامی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

1364

ویژگیهای جورابه‌های کوتاه نایلونی (مردانه - زنانه - بچگانه)

چاپ دوم

مرداد ماه 1371

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورای عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارایی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب بمنظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری بمنظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهار نظر مقایسه ای و صدور گواهینامه های لازم).

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد می باشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده می نماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار می دهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران برفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتها می شود.

استاندارد ویژگیهای جورابه‌های کوتاه نایلونی
(مردانه - زنانه - بچگانه)

رئیس

شیرزاد- خانم فرح
متخصص طراحی و
دوخت لباس

اعضاء

نورپناه- مهندس نساجی
بخش تهرانی- حمید مهندس نساجی
کونیک-
استاد دانشکده پلی تکنیک تهران
استاد دانشکده پلی تکنیک تهران
شرکت ایران فارکه (پوشاک مهرآباد)

دبیر

صو اسرافیل - مهندس نساجی
شیرین
کارشناس نساجی موسسه استاندارد و
تحقیقات صنعتی

فهرست مطالب

جوراب کوتاه نایلون (مردانه - زنانه - بچگانه)
هدف
واژه‌ها
ساخت
ویژگیهای ظاهری
عیوب
جفت‌بندی
برچسب
بسته بندی
نمونه‌برداری
آزمایشها

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای جورابه‌های کوتاه نایلون (مردانه - زنانه - بچه‌گانه) که بوسیله کمیسیون فنی استاندارد جوراب زیر نظر کمیته ملی استاندارد پوشاک و تحت نظارت شورای عالی استاندارد در موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و تدوین گردیده است به استناد ماده يك ((قانون مواد الحاقی بقانون تأسیس موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب 24 آذر 1349)) بعنوان استاندارد رسمی ایران منتشر میگردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی صنایع و علوم استانداردهای ایران در مواقع لزوم و یا در فواصل معین مورد تجدید نظر قرار خواهند گرفت و هرگونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدیدنظر آنها استفاده نمود .

در تهیه این استاندارد سعی بر آن بوده است با توجه به نیازمندیهای خاص ایران حتی‌المقدور میان روشهای معمول در این کشور و استانداردهای متداول در کشورهای دیگر هماهنگی و همگامی ایجاد شود .

بنابراین با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و اجرای آزمایشهای لازم استاندارد حاضر با استفاده از استاندارد زیر تهیه گردید :

ISRAEL Standard 839 - 1972

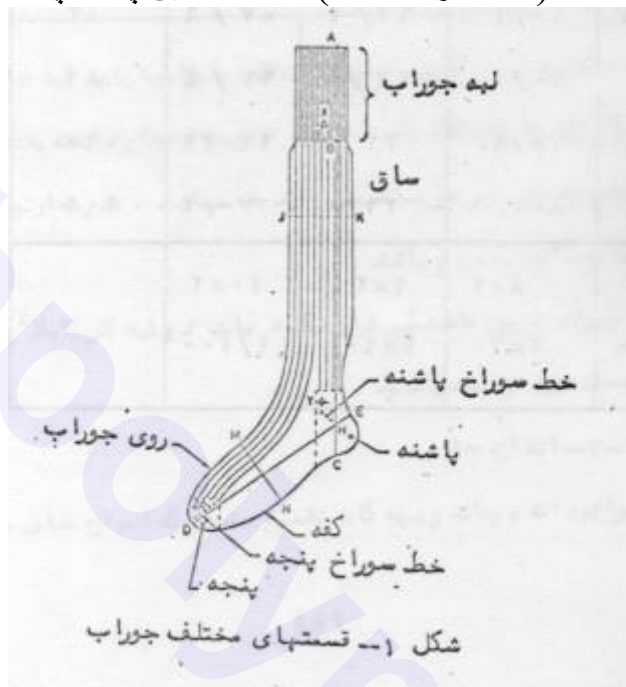
جوراب کوتاه نایلون (مردانه - زنانه - بچه‌گانه)

1 - هدف

این استاندارد ویژگیهای جورابه‌های کوتاه کشباف نایلونی بدون درز مردانه زنانه و بچه‌گانه را شرح میدهد در این استاندارد از طرح , رنگ , شفافیت و یا درجه سفیدی گفتگو نمیشود .

2 - واژه‌ها

- در این استاندارد از واژه‌های زیر استفاده شده است .
- 2- 1 - لبه (AB در شکل 1) - قسمت بالایی جوراب که قسمت کاهش دهنده عرض جوراب میباشد .
- 2- 2 - طول ساقه (BC در شکل 1) - عبارتست از فاصله زیر پاشنه تا لبه جوراب
- 2- 3 - طول کفه (DE در شکل 1) - فاصله بین پشت پا تا نوک پنجه

3 - ساخت

- 3- 1 - بافت - جوراب بر حسب بافت به سه دسته تقسیم میشود .
- 3- 1- 1 - کشباف ساده
- 3- 1- 2 - کشباف راه‌راه
- 3- 1- 3 - کشباف فانتزی
- یادآوری - نوع کشباف را همراه و کشباف فانتزی معمولاً برحسب موافقت خریدار و فروشنده تعیین میشود .
- مشخصات ماشین کشباف در جدول 1 داده شده است :

تعداد سوزن در - ویژگیهای اندازهگیر (gauge) سانتیمتر				قطر پائین بر حسب میلیمتر	نوع جوراب
۷/۲	۶/۴	۶	۴/۸-۵/۶		
۶۳	۵۶	۵۳	۴۸	۷۰	بچه گانه
۷۴/۴	۶۵/۶	۶۲/۴	۵۷/۶	۸۳	زنانه
۸۰	۷۰/۴	۶۷/۲	۶۲/۴	۸۹	مردانه
۸۶/۴	۷۵/۶	۷۲	۶۷/۲	۹۵	
۹۱/۲	۸۰	۷۶/۸	۷۰/۴	۱۰۲	
۷×۲	۸×۲	۹×۲	۱۰×۲		نمره نخ
۲×۶۰	۲×۷۰	۲×۹۰	۲/۱۰۰		تکس/دنیس

3-2- نخ

3-2-1- نخ نایلون استرچ که برای بافتن و متصل کردن قطعات

جوراب بکار میرود باید شامل ویژگیهای مندرج در جدول

شماره 2 باشد .

شماره	ویژگیها	اندازه	روشهای آزمون
۱	قوام (گرم برتکس یا گرم بردنیس)	۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶	استاندارد ایران
۲	افزایش طول تا حد پارگی	۲/۵-۳ درصد	" "
۳	ثبات رنگ در مقابل نور	حداقل درجه ۵	" "
۴	ثبات رنگ در مقابل شستشو و فرسایش بدن	" "	" "
	لکه گذاری	حداقل ۴	" "
	تفسیر رنگ	" "	" "
۵	ثبات رنگ در برابر مالش	" "	" "

3-2-2- نخ الاستیک یا کش - کلیه جورابها باید لبه داشته و در لبه

آنها کش بکار رود که حداقل 450 درصد قابلیت ارتجاع داشته باشد

حداقل ردیف کتشی مصرفی در هر سانتیمتر 6 ردیف میباشد . قدرت

ارتجاعی لبه جوراب باید حداقل 100% باشد .

اگر کش لبه جوراب درون تا شدگی قرار میگیرد باید دو لبه کش

کاملاً بهم دوخت شده و به محل درز نیز متصل شود .

3-3- اندازهها

جوراب به انواع مردانه و زنانه و بچه‌گانه تقسیم میشود که اندازه‌های مربوط به هر نوع در جداول 3 و 4 و 5 داده شده‌است .

جدول شماره ۳- اندازه های کفه جورابهای مردانه و زنانه به سانتیمتر	
نوع جوراب	
زنانه	۲۱-۱۶
مردانه	۲۶-۲۴

جدول شماره ۴- اندازه ساق جورابهای مردانه و زنانه به سانتیمتر			
نوع جوراب	کوتاه	متوسط (سه ربعی)	بلند
زنانه	۱۸	—	۳۸
مردانه	۲۲	۳۵	۴۰

جدول شماره ۵- اندازه ساق و کفه جورابهای بچه‌گانه به سانتیمتر				
نمره	نوع جوراب	طول کفه	طول ساق	
			کوتاه	زیر زانو
۰	نوزاد	۱۰	۱۰	—
۱	۲-۱	۱۲	۱۲	—
۲	۴-۳	۱۴	۱۴	—
۳	۶-۵	۱۶	۱۶	۳۲
۴	۹-۸-۷	۱۸	۱۷	۳۵
۵	۱۲-۱۱-۱۰	۲۰	۱۸	۳۷

3- 4- وزن - ده جفت جوراب تحت شرایط قرار گرفته و سپس با دقت 0/5 گرم وزن میشوند وزن ده جفت جوراب طبق جدول زیر تعیین میشود حد گذشت وزن ده جفت جوراب 10 گرم میباشد .

جدول شماره ۶- وزن ده جفت جوراب به گرم				
نمره جوراب	نوع جوراب	ساقه کوتاه	ساقه سه ربعی (متوسط)	ساقه بلند
—	مردانه	—	۲۵۰	۳۰۰
—	زنانه	۱۸۰	—	۲۸۰
۰	بچه گانه	۸۰	—	—
۱		۱۰۰	—	—
۲		۱۲۰	—	—
۳		۱۴۰	—	۲۵۰
۴		۱۵۰	—	۲۷۰
۵		۱۶۰	—	۲۹۰

4 - ویژگیهای ظاهری

- 4-1 - جوراب از نظر بافت باید کاملاً یکنواخت بوده و رنگ جورابها باید کاملاً با یکدیگر تطابق داشته باشد .
- 4-2 - پاشنه و پنجه جوراب باید کشیاف ساده بوده و محل‌های اتصال کاملاً یکنواخت باشد قسمت سوراخ دار جوراب باید عاری از هرگونه تا و چین خوردگی باشد .
- 4-3 - جوراب باید کاملاً در پنجه و کفه بهم متصل باشد و محل دوخت باید نرم و عاری از هرگونه گره باشد جوراب باید بعد از کشش تا حد مجاز بحالت اول برگردد .

5 - عیوب

- 5-1 - جوراب باید در موقع ساخت عاری از عیوب مشخص از قبیل کش آمدگی , بلند شدن ساقه , بافت گره‌دار رگه و دانه در رفتگی , قلاب خوردگی و چین خوردگی باشد روی جوراب نباید لکه و ضایعات شیمیائی مشاهده شود . جوراب باید عاری از عیوب مربوط به رنگرزی مثل نایکنواختی و رگه باشد .
- 5-2 - جورابها باید بعد از بافت شسته و تمیز شوند .

6 - جفت‌بندی

- 6-1 - جورابها براساس نوع - اندازه - رنگ جفت‌بندی میشود .
- 6-2 - حد گذشت اختلاف طول ساقه و کف‌پای جوراب در موقع جفت‌بندی نباید از 5 میلیمتر تجاوز کند .

7 - برچسب

- 7-1 - دو لنگه جوراب باید دارای برچسبی باشد که اطلاعات زیر بطور خوانا و ثابتی روی آن نوشته شده‌باشد .

7-1-1-1 - اندازه - مردانه , زنانه , بچه‌گانه (1-2-3-4-5 و غیره)

7-1-2 - نام سازنده یا علامت تجارتي

7-1-3 - راهنمائيهاي لازم درباره شستشو

7-2 - روي هر لنگه جوراب سايز (اندازه) و جنس جوراب بايستي بصورت خوانا و ثابتي چاپ شود .

8 - بسته‌بندی

8-1-1 - هر جفت جوراب بايد در قسمت پنجه و پاشنه و لبه بوسيله بستني فلزي و يا نخ بهم متصل شود هر جوراب در خط وسط تکه سه گوش پاشنه تا شده بطوريکه بصورت يك لايه در آيد هر جفت جوراب در يك بسته پلي اتيلن و يا كاغذ زرورق قرار ميگيرد .

8-2-10 - عدد از اين بسته‌ها در يك جعبه مقوائي نازك باندازه مناسب قرار ميگيرد در جعبه بايستي بخوبي بسته شود .

8-3-3 - هر جعبه مقوائي بصورت زير علامتگذاري ميشود .

8-3-1 - اندازه : مردانه , زنانه , بچه‌گانه (1-2-3-4-5)

8-3-2 - تعداد جفتها که در يك بسته قرار گرفته است .

8-3-3 - نام سازنده و يا علامت تجارتي

8-3-4 - هر علامت ديگري که مورد نياز خريدار باشد .

8-4-4 - تعداد مناسبي از جعبه‌هاي مقوائي نازك درون كاغذ پلي اتيلن (ضد نفوذ آب) و يا درون يك کارتن قرار ميگيرد و مواد بسته‌بندي براي پوشانيدن محتويات آن بايد باندازه کافي باشد صندوقها بايد با نوارهاي فولادي و يا تسمه محکم بسته شوند .

8-4-1 - هر جعبه يا کارتن بايد بصورت زير علامتگذاري شود :

8-4-1-1 - نام جنس يعني جوراب نايلون

8-4-1-2 - اندازه

8-4-1-3 - نام سازنده و يا علامت تجارتي

8-4-1-4 - هر اطلاعات ديگري که مورد نياز خريدار باشد .

9 - نمونه‌برداری

9-1-1 - پارتي معمولاً عبارت از کليه جورابهائي يکنوع و يك اندازه و يك رنگ ميباشد و نمونه اوليه از اين پارتي گرفته ميشود .

9-2-2 - روش نمونه برداري براساس جدول زير مي‌باشد .

جدول ۵ - نمونه برداری	
نمونه	پارتی
۱۰	۱۲۰۰
۲۰	۳۵۰۰۰ - ۱۲۰۱
۳۰	۳۵۰۰۰ بالا

9-3- چنانچه از 10 آزمایش انجام شده روی نمونه 2 آزمایش مردود شود نمونه دیگری گرفته و آزمایش میکنند و اگر نمونه مجدد نیز دو آزمایش مردود شود آن نمونه با استاندارد مطابقت نداشته و کالا مردود شناخته میشود .

10 - آزمایشها

روی کلیه نمونه‌ها برای تطبیق با استاندارد آزمایشهای زیر انجام میشود :

10 - 1 - آزمایشهای نظری

ابتدا جوراب از نظر عیوب مربوط به رنگرزی و بافت و از نظر تطبیق طول و از نظر علامت‌گذاری و بسته‌بندی بازرسی میشود .

10 - 2 - آزمایشهای فنی

10 - 2 - 1 - تعداد ردیفهای بافت - جوراب را صاف روی سطحی پهن کرده و سپس با یک عدسی تعداد ردیفها را در طول ساقه می‌شمارند .

10 - 2 - 2 - جوراب را بصورت تا کرده روی سطح صافی قرارداده و از یکطرف راههای بافت را شمرده و سپس پشت جوراب را می‌شمارند و در انتها دو راه به مجموع اضافه مینمایند .

10 - 2 - 2 - آزمایش نمره نخ

ابتدا پنجه جوراب را چیده و نخهای بریده شده را خارج مینمایند تا دور کاملی از بافت بدست آید سپس طول معینی از نخ جوراب را جدا کرده و پس از قرار دادن در شرایط استاندارد که دارای رطوبت نسبی 65 ± 2 درصد و حرارت 20 ± 2 درجه سانتیگراد میباشد نمره آنرا تعیین مینمایند حد گذشت نمره نخ $3 \pm$ درصد میباشد .

10 - 2 - 3 - وزن

جوراب را در شرایط استاندارد رطوبت و حرارت قرارداده و پس از تعادل با محیط ابتدا وزن یک لنگه جوراب را با تقریب 0/5 گرم و سپس وزن ده لنگه را معین میکنیم .

10 - 2 - 4 - ابعاد

يك لنگه جوراب از هر جفت جوراب گرفته چروكهاي آنرا با دست صاف کرده و بدون كشش روي سطح صافي قرار مي دهيم و سپس جوراب را با تقريب 0/5 سانتيمتر اندازه ميگيريم .

10 - 2 - 5 - تغييرات ابعاد بعد از شستشو

ابتدا روي لبه و پاشنه و پنجه جوراب بترتيب علامات X و Y و Z را ميگذاريم سپس فاصله علامات را اندازه گرفته جوراب گرفته جوراب را مدت 2 ساعت در آب مقطر قرار داده و پس از دو ساعت جوراب را خارج کرده خشك ميكنيم سپس جوراب را در شرايط استاندارد قرار داده مجددا فاصله بين علامات را اندازه ميگيريم مقدار درصد تغيير ابعاد جوراب از روي فرمول زير محاسبه ميشود .

$$S = 100 \times \frac{(a - b)}{a}$$

S = درصد تغيير ابعاد
a = فاصله بين X و Y يا Y و Z قبل از خيس شدن
b = فاصله بين X و Y يا Y و Z بعد از خيس شدن

حد گذشت تغييرات طولی حداكثر 2% ميباشد .

10 - 3 - ثبات رنگ

10 - 3 - 1 - ثبات رنگ در مقابل نور - اين آزمايش طبق استاندارد ايران بشماره 205 انجام شده و حداقل درجه ثبات رنگ در مقابل نور بايد 5 باشد .

10 - 3 - 2 - ثبات رنگ در مقابل شستشو - اين آزمايش طبق استاندارد ايران بشماره 181 انجام شده و حداقل درجه ثبات از نظر تغيير رنگ و لکه‌گذاري بايستي 4 باشد .

10 - 3 - 3 - ثبات رنگ در مقابل عرق بدن - اين آزمايش طبق استاندارد ايران بشماره 176 انجام شده و حداقل درجه ثبات از نظر تغيير رنگ و لکه‌گذاري بايستي 4 باشد .

10 - 3 - 4 - ثبات رنگ در مقابل مالش - اين آزمايش طبق استاندارد ايران بشماره 204 انجام شده و حداقل درجه ثبات بايستي 4 باشد .

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

1364

Specification for Shor Nylon Socks (Men, Women and Children,)

Second Edition

August 1992